

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 14 grudnia 2004 r.

w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Niemcy na rzecz kółek rolniczych w Bawarii

(notyfikowana jako dokument nr C(2004) 4771)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(2006/570/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospo-
darczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),po wezwaniu zainteresowanych stron zgodnie z powyższymi
postanowieniami⁽¹⁾ do przedstawienia uwag i uwzględniając
te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

- (1) W piśmie z dnia 31 stycznia 2001 r. Niemcy zgłosiły Komisji środek podjęty na rzecz kółek rolniczych w Bawarii. Dalsze informacje zostały przekazane w piśmie z dnia 11 maja 2001 r., które Komisja otrzymała dnia 16 maja 2001 r., oraz w piśmie z dnia 9 października 2001 r., które Komisja otrzymała dnia 11 października 2001 r.
- (2) W piśmie z dnia 9 października 2001 r. Niemcy poinformowały, że środek istnieje już od 1970 r. i dotychczas nie został zgłoszony. W związku z tym pomoc została wpisana do wykazu pomocy niezgłoszonych.

- (3) W piśmie z dnia 7 lutego 2003 r. Komisja przekazała Niemcom swoją decyzję o wszczęciu postępowania zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE w związku z tym środkiem. W decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja zwróciła uwagę na to, że nie wnosi zastrzeżeń do tej części środka, która polega na pomocy socjalnej dla gospodarstw, ponieważ jest ona zgodna z postanowieniami pkt 14 wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w sektorze rolnictwa⁽²⁾ (zwanym dalej „wytycznymi wspólnotowymi”) i w związku z tym według art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE jest zgodna z zasadami wspólnego rynku.
- (4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag odnośnie do przedmiotowej pomocy.
- (5) Komisja otrzymała uwagi zainteresowanych stron w następujących pismach: z dnia 29 kwietnia 2003 r., otrzymane dnia 2 maja 2003 r., z dnia 5 maja 2003 r., otrzymane 6 maja 2003 r., z dnia 26 maja 2003 r., otrzymane dnia 28 maja 2003 r., a także w wiadomości elektronicznej z dnia 12 lutego 2003 r., którą zarejestrowano dnia 14 lutego 2003 r.
- (6) Niemcy przekazały Komisji swoje uwagi w piśmie z dnia 4 kwietnia 2003 r., które Komisja otrzymała dnia 8 kwietnia 2003 r. W piśmie z dnia 29 sierpnia 2003 r., które Komisja otrzymała dnia 3 września 2003 r., Niemcy zajęły stanowisko odnośnie do uwag zainteresowanych stron.

⁽¹⁾ Dz.U. C 82 z 5.4.2003, str. 12.⁽²⁾ Dz.U. C 28 z 1.2.2000, str. 2.⁽³⁾ Patrz: przypis 1.

- (7) Dnia 19 maja 2004 r. postępowanie zostało podzielone, a Komisja wydała ostateczną decyzję⁽⁴⁾ zatwierdzającą na przyszłość zgłoszoną pomoc, którą Niemcy zamierzały przyznać w latach 2001 do 2005.
- (8) W piśmie z dnia 14 września 2004 r., które Komisja otrzymała dnia 16 września 2004 r., Niemcy przekazały dalsze informacje o niezgłoszonej części środka, o które Komisja poprosiła w piśmie z dnia 24 maja 2004 r.
- (9) Niniejsza decyzja dotyczy tylko i wyłącznie pomocy, którą Niemcy bezprawnie przyznały kółkom rolniczym w Bawarii przed 2001 r. (nie dotyczy ona środków na pomoc socjalną dla gospodarstw).

II. OPIS POMOCY

II.1. Cel i podstawa prawna środka

- (10) Celem środka jest ułatwienie współpracy gospodarstw rolnych i leśnych w Bawarii poprzez subwencjonowanie tzw. „Maschinen- und Betriebshilferinge” („kółka rolnicze i samopomocy”). Podstawę prawną środka stanowi Ustawa z dnia 8 sierpnia 1974 r. o wspieraniu rolnictwa w Bawarii (Gesetz zur Förderung der bayerischen Landwirtschaft – zwana dalej LwFöG).

II.2. Beneficjenci

- (11) Beneficjentami środka są kółka rolnicze w Bawarii oraz Kuratorium Bayerischer Maschinen- und Betriebshilferinge e.V. (Rada Nadzorcza Kółek Rolniczych i Samopomocy – zwana dalej KBM).

Kółka rolnicze w Bawarii

- (12) Kółka rolnicze są rolniczymi organizacjami samopomocy, działającymi lokalnie lub regionalnie. Zgodnie z art. 9 LwFöG mogą one podejmować działalność wyłącznie w następujących dziedzinach:

- a) pomoc socjalna dla gospodarstw (zatwierdzona przez Komisję, patrz: motyw 3): kółka rolnicze organizują zastępstwa pracowników rolnych w przypadku choroby, wypadków i innych problemów socjalnych;
- b) pracownicy pomocniczy dla gospodarstw rolnych i leśnych: kółka rolnicze organizują wymianę pracowników rolnych i leśnych, przede wszystkim do prac

sezonowych oraz do prac specjalistycznych, które muszą być wykonane przez personel fachowy, którego gospodarstwa często nie posiadają;

- c) koordynacja oferty noclegów dla turystów w gospodarstwach rolnych i leśnych;
 - d) wymiana maszyn między gospodarstwami: kółka rolnicze organizują i koordynują wymianę maszyn między gospodarstwami. W ten sposób rolnicy nie muszą kupować własnych specjalistycznych maszyn, często nieopłacalnych szczególnie dla małych gospodarstw.
- (13) Kółka rolnicze są tylko pośrednikami. Właściwą usługę, a więc pracę wykonywaną przez maszyny i ludzi, świadczą rolnicy, otrzymując za nią wynagrodzenie według cen rynkowych, które płacą przedsiębiorstwa korzystające z usługi (= rolnicy). Kółka rolnicze otrzymują za swoje usługi składki członkowskie rolników oraz opłatę za konkretną usługę.
- (14) Nie wszystkie działania podejmowane przez kółka rolnicze są subwencjonowane przez państwo. Subwencje nie dotyczą przede wszystkim koordynacji oferty noclegów dla turystów, która jest oddzielnie wykazywana w bilansie.
- (15) Ustawa LwFöG ogranicza działalność kółek rolniczych do działalności podstawowej wymienionej w motywie 12⁽⁵⁾, która jest subwencjonowana (poza nielicznymi wyjątkami). Kółka rolnicze mogą tworzyć prawnie samodzielne spółki zależne, które mogą prowadzić również inną działalność (art. 10 lit. c) LwFöG), o ile nie ma to negatywnego wpływu na działalność podstawową. Do działalności ubocznej, którą w bilansie należy ujmować oddzielnie (art. 12 LwFöG), należy:

- a) utrzymanie terenów zielonych;
- b) gromadzenie, przetwarzanie i ponowne zastosowanie odpadów organicznych;
- c) usługi transportowe dla rolnictwa i leśnictwa;
- d) prace leśne;
- e) świadczenie usług dla gmin, np. odśnieżanie, sprzętanie i podobna działalność.

⁽⁴⁾ C(20004) 1629 wersja ostateczna.

⁽⁵⁾ Działalnością podstawową w rozumieniu niniejszej decyzji jest działalność, która zgodnie z niemieckim prawem kwalifikuje się do objęcia pomocą.

KBM

(w EUR)

(16) KBM jest organizacją zrzeszającą kółka rolnicze w Bawarii. W latach od 1994 do 2000 do KBM należało od 83 do 90 kółek rolniczych, skupiających około 100 000 gospodarstw rolnych i leśnych. KBM otrzymywało środki finansowe na wykonywanie następujących zadań:

- a) funkcja głównego reprezentanta w rozmowach z Ministerstwem Rolnictwa i Leśnictwa Bawarii (Bayrisches Staatsministerium für Landwirtschaft und Forsten);
- b) zarządzanie środkami publicznymi na rzecz kółek rolniczych;
- c) zatrudnianie dyrektorów zarządzających oraz innego personelu dla kółek rolniczych;
- d) doradztwo i pomoc dla kółek rolniczych we wszystkich kwestiach dotyczących wymiany maszyn i pracowników między gospodarstwami;
- e) zapewnienie dostępności pełnej oferty usług kółek rolniczych w całej Bawarii;
- f) nadzór służbowy i fachowy nad dyrektorami zarządzającymi kółek rolniczych;
- g) organizacja szkoleń dla pracowników kółek rolniczych.

II.3. Środki budżetowe

- (17) Niemcy poinformowały, że KBM oraz kółka rolnicze otrzymują pomoc od 1974 r. Artykuł 15 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE⁽⁶⁾ przewiduje dziesięcioletni okres przedawnienia kompetencji Komisji w zakresie windykacji pomocy. Komisja wszczęła postępowanie wyjaśniające w 2001 r., co oznacza, że zgodnie z art. 15 ust. 2 wyżej wymienionego rozporządzenia okres dziesięcioletni sięga 1991 r. Dlatego postępowanie wyjaśniające nie dotyczy pomocy wypłaconej przed tym terminem.
- (18) Przedłożone przez Niemcy i zaprezentowane w poniższej tabeli dane dotyczące wypłat z budżetu obejmują tylko środki finansowe wypłacone na rzecz KBM i kółek rolniczych w okresie od 1992 r. do 2000 r.

Rok	Pomoc wypłacona KBM	z tego: pomoc dla kółek rolniczych
1992	5 268 000,00	
1993	5 882 000,00	
1994	6 120 163,82	5 774 370,02
1995	6 005 123,14	5 661 987,48
1996	6 005 123,14	5 636 740,37
1997	5 112 918,81	4 777 826,08
1998	5 252 757,14	4 912 490,12
1999	5 007 205,07	4 734 342,77
2000	4 387 906,92	4 035 399,63

II.4. Rodzaj i wielkość pomocy

- (19) Pomoc finansowano ze środków kraju związkowego Bawaria. Miała ona formę bezpośrednich dotacji dla KBM, organizacji zrzeszającej kółka rolnicze. Część otrzymanych środków KBM przekazywało w postaci środków finansowych i usług do należących do niego kółek rolniczych. Pomoc dla kółek rolniczych obliczano jako udział procentowy wydatków koniecznych na wykonywanie zadań głównych w wydatkach łącznych.

II.5. Przyczyny wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego

- (20) Wstępne postępowanie wyjaśniające nie wykazało, czy środki publiczne otrzymywane przez KBM są zapłatą za usługi świadczone przez KBM na rzecz kółek rolniczych, a ich wysokość nie przekracza cen rynkowych za takie usługi, czy też zapłata ta przekracza ceny rynkowe i w związku z tym oznacza subwencjonowanie kosztów działalności KBM. Nie wyjaśniono, czy do prawdopodobnej pomocy stosuje się rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis*⁽⁷⁾. Komisja nie dysponowała informacjami, od czego uzależniona jest taka pomoc inwestycyjna lub inne koszty kwalifikowane i czy stosuje się do niej rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw⁽⁸⁾. Możliwe, że taką pomoc należy uznać za pomoc operacyjną, która jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 364/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22).

⁽⁹⁾ Jak stwierdził Europejski Trybunał Sprawiedliwości oraz Sąd Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich, pomoc operacyjna, a więc pomoc pokrywająca koszty działalności przedsiębiorstwa, które musi ono zwykle ponosić w ramach swojej działalności bieżącej lub działalności podstawowej, zasadniczo zakłóca konkurencję (wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 8 czerwca 1995 r. w sprawie T-459/93, *Siemens SA przeciwko Komisji*, Zb.Orz. 1995, str. II-1675, pkt 48 do 77 oraz tam wymienione orzecznictwo).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem przystąpienia z 2003 r.

- (21) Te same wątpliwości dotyczą środków finansowych przekazywanych na rzecz kółek rolniczych. Przede wszystkim nie wyjaśniono, czy środki publiczne przyznawane kółkom rolniczym za pośrednictwem KBM przeznaczone są tylko na zmniejszenie kosztów usług świadczonych na rzecz rolników, co pozwalałoby zakładać, że pomoc przeznaczona jest wyłącznie dla rolników, czy też beneficjentem ostatecznym części środków były kółka rolnicze jako przedsiębiorstwo, co oznacza, że otrzymały pomoc.
- (22) Wstępne badanie środka wykazało ponadto, że gospodarstwa rolne i leśne przynajmniej częściowo skorzystały z pomocy. Komisja wyraziła poważne wątpliwości, czy na podstawie pkt 14 wytycznych wspólnotowych można zatwierdzić środki przeznaczone na pracowników pomocniczych dla gospodarstw oraz wymianę maszyn między gospodarstwami, czy też w tym przypadku mamy raczej do czynienia z pomocą operacyjną na rzecz producentów rolnych.
- (23) Ponadto należało wyjaśnić, czy można jednoznacznie rozdzielić różne rodzaje działalności kółek rolniczych i czy pomoc państwa na rzecz kółek rolniczych nie prowadzi do zakłócenia konkurencji w innych sektorach gospodarki (tzn. w gałęziach, których nie obejmuje oficjalna działalność podstawowa kółek rolniczych).

III. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

III.1. Skargi na środek

- (24) Komisja otrzymała szereg skarg. Skarżący twierdzą, że działalność kółek rolniczych obejmuje nie tylko działalność podstawową wymienioną w motywie 12, ale również inne usługi, jak usługi komunalne (np. odśnieżanie, budowa/utrzymanie dróg, budowa oczyszczalni ścieków), utrzymanie ogrodów i terenów zielonych czy budowę boisk i pól golfowych, które stanowią działalność konkurencyjną dla innych przedsiębiorstw.
- (25) Ponieważ kółka rolnicze i ich spółki zależne korzystają z tego samego personelu oraz pomieszczeń biurowych, a działalności podstawowej kółek rolniczych nie można wyraźnie rozgraniczyć od ich pozostałej działalności gospodarczej, zdaniem skarżących nie można faktycznie rozdzielić rodzajów działalności, które otrzymują wsparcie ze środków publicznych, od tych, które tego

wsparcia nie otrzymują. Skarżący są zdania, że pomoc mogła służyć pośrednio do subwencjonowania innych rodzajów działalności i w ten sposób przyczynić się także do zakłócenia konkurencji poza sektorem rolnym.

III.2. Uwagi zainteresowanych stron przedłożone w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego

- (26) W trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja otrzymała uwagi od czterech zainteresowanych stron. Zainteresowane strony nie zgłaszają żadnych zarzutów odnośnie do subwencjonowania działalności podstawowej kółek rolniczych, a więc pomocy socjalnej i pomocy przeznaczonej na pracowników pomocniczych dla gospodarstw oraz wymiany maszyn między gospodarstwami.
- (27) Przedmiotem uwag jest działalność uboczna wykonywana przez kółka rolnicze za pośrednictwem ich spółek zależnych, na przykład odśnieżanie w zimie lub utrzymanie ogrodów i terenów zielonych na zlecenie innych przedsiębiorstw. W niektórych przypadkach nie da się odróżnić spółek zależnych od kółek rolniczych, ponieważ występują one pod tymi samymi nazwami i zatrudniają ten sam personel. Informacje przedłożone przez zainteresowane strony świadczą również o tym, że kółka rolnicze prawdopodobnie same oferują określone usługi na rynku (np. sprzedaż materiałów). W uwagach przedłożonych przez jedną z zainteresowanych stron znalazły się szczegółowe informacje, które świadczą o tym, że jedno z kółek rolniczych prawdopodobnie oferowało środki ochrony roślin po cenach niższych niż ceny sprzedaży producenta, z pewnością natomiast poniżej cen rynkowych. Z uwag zainteresowanych stron wynika, że w innych przypadkach, na przykład w przetargach publicznych, jako oferenci występowały wprawdzie spółki zależne prowadzące działalność gospodarczą, ale wykonanie świadczeń powierzano już podwykonawcom, między innymi kółkom rolniczym. Zdaniem zainteresowanych stron nie można zatem jednoznacznie rozgraniczyć działalności podstawowej od pozostałej działalności gospodarczej kółek rolniczych.
- (28) Ponieważ kółka rolnicze lub KBM i ich spółki zależne korzystają z tego samego personelu oraz pomieszczeń biurowych, nie można zapobiec pośredniemu subwencjonowaniu działalności gospodarczej, o czym była mowa w motywie 25. Jedna z zainteresowanych stron wyraziła ponadto przekonanie, że kółka rolnicze nadużywają swojej dominującej pozycji na wspólnym rynku w rozumieniu art. 82 traktatu WE oraz że zawierają porozumienia i prowadzą praktyki ograniczające konkurencję w rozumieniu art. 81 traktatu WE.

(29) Należy zauważyć, że dokumenty przedłożone przez zainteresowane strony na potwierdzenie ich twierdzeń nie dotyczą w sposób szczególny okresu sprzed 2001 r., który jest przedmiotem niniejszej decyzji. Komisja jest zdania, że pomimo to dokumenty te są istotne do oceny, czy przed 2001 r. mogło dojść do pośredniego subwencjonowania i do zakłócenia konkurencji poza sektorem rolnym.

IV. UWAGI NIEMIEC

(30) W piśmie z dnia 4 kwietnia 2003 r. Niemcy wyraziły przekonanie, że zarówno KBM, jak i kółka rolnicze nie są przedsiębiorstwami w rozumieniu przepisów dotyczących pomocy państwa. KBM nie oferuje dóbr ani usług na określonym rynku, a działalności kółek rolniczych dotowanej przez państwo nie można uznać za działalność gospodarczą, ponieważ nie ma ona na celu osiągnięcia zysku.

(31) W piśmie z dnia 14 września 2004 r., zawierającym dodatkowe informacje, Niemcy zajęły stanowisko, zgodnie z którym fakt, że statuty kółek rolniczych zabraniają im wykonywania działalności gospodarczej, jest wystarczającym dowodem na to, że pomoc służy wyłącznie rolnikom, czego nie trzeba dalej udowadniać. Niemcy przedłożyły dane liczbowe, z których wynika, że duża część środków finansowych, które za pośrednictwem kółek rolniczych trafiają do rolników, przypada na pomoc socjalną dla gospodarstw. Niemcy doszły do wniosku, że można założyć, iż kwoty wypłacane przez Wolny Kraj Związkowy Bawaria na rzecz kółek rolniczych oraz KBM w całości przekazywane są rolnikom, którzy są jedynymi beneficjentami.

(32) W piśmie z dnia 4 kwietnia 2003 r. Niemcy stwierdziły, że pomoc przyznana rolnikom za pośrednictwem kółek rolniczych spełnia kryteria definicji pomocy bagatelnej (*de minimis*) w rozumieniu pkt 14 wytycznych wspólnotowych i że przestrzegano przepisów tego samego pkt 14. Taką pomoc można zatem uznać za zgodną z zasadami wspólnego rynku.

(33) W piśmie z dnia 4 kwietnia 2003 r. Niemcy zacytowały wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 (Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg) ⁽¹⁰⁾, zgodnie z którym płatności wyrównawcze państwa, jeżeli są tylko świadczeniem wzajemnym za świadczenie usług publicznych, pod pewnymi warunkami są wyłączone z definicji pomocy. Niemcy są zdania, że te przesłanki zostały spełnione w omawianym przypadku.

(34) Niemcy zajęły następujące stanowisko odnośnie do zastrzeżeń, które zainteresowane strony zgłosiły w stosunku do wpływu środka na określoną nierolniczą działalność kółek rolniczych, oraz odnośnie do zarzutu pośredniego subwencjonowania innych rodzajów działalności.

(35) W piśmie z dnia 14 września 2004 r. Niemcy wyjaśniły, że w latach 1994 do 2000 utworzono trzynaście samodzielnych spółek zależnych, które prowadzą działalność wymienioną w motywie 15.

(36) Artykuł 12 zdanie 5 LwFöG nakłada na KBM, kółka rolnicze oraz wszystkie spółki zależne obowiązek prowadzenia oddzielnych ksiąg handlowych. Władze Bawarii sprawdziły, czy obowiązek ten jest wypełniany.

(37) Ponieważ KBM oraz kółka rolnicze mogą prowadzić tylko działalność podstawową zapisaną w ich statutach, a spółki zależne prowadzące działalność gospodarczą tylko pięć rodzajów działalności ubocznej wymienionych w ustawie, Niemcy uznały, że prowadzenie rejestru czasu pracy jest zbędne.

(38) Niemcy twierdzą, że podjęto wystarczające kroki oraz wprowadzono mechanizm kontroli, które gwarantują, że pomoc przeznaczona jest wyłącznie na trzy rodzaje działalności podstawowej kółek rolniczych, co wyklucza niebezpieczeństwo pośredniego subwencjonowania działalności nierolniczej, a mianowicie:

a) obowiązek oddzielnego prowadzenia ksiąg handlowych i bilansowania przez KBM, kółka rolnicze oraz ich spółki zależne;

b) wyraźne rozgraniczenie rodzajów działalności (działalność podstawowa dla kółek rolniczych i działalność uboczna dla spółek zależnych);

c) ograniczenie działalności ubocznej do pięciu rodzajów wymienionych w LwFöG;

d) wysokość wypłacanej pomocy obliczano na podstawie „koniecznych kosztów” (art. 12 zdanie pierwsze LwFöG). Obliczając „konieczne koszty”, władze Bawarii sprawdziły każdy wydatek, czy ma on związek z działalnością podstawową kółek rolniczych;

⁽¹⁰⁾ Zb.Orz. 2003, str. I-7747.

- e) działalność uboczna jest wyraźnie wyłączona z dotacji (art. 12 zdanie trzecie LwFöG);
- f) zmniejszenie o 10 % dotacji dla kółek rolniczych, które posiadają spółki zależne prowadzące działalność gospodarczą (art. 12 zdanie szóste LwFöG).

(45) Jednak KBM prowadzi również działalność gospodarczą:

a) oferuje określone usługi doradcze dla kółek rolniczych;

b) oferuje szkolenia dla personelu kółek rolniczych;

c) tworzy programy komputerowe, które następnie sprzedaje rolnikom.

V. OCENA ZGODNOŚCI POMOCY

V.1. Stwierdzenie istnienia pomocy

(39) Zgodnie z art. 87 ust. 1 traktatu WE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest zabroniona, jeżeli wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

(46) Ponieważ te dobra i usługi oferowane są na określonym rynku i ponieważ w tym przypadku mamy do czynienia z działalnością gospodarczą, KBM należy uznać za przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 87 ust. 1 ⁽¹⁾ traktatu WE.

(40) Jak wykazano poniżej, przesłanki te zostały spełnione.

(47) Prawdopodobnie korzyść z usług doradczych oraz szkoleniowych, które oferuje KBM, odnoszą głównie kółka rolnicze i ich spółki zależne, ponieważ te usługi oferowane są bezpłatnie lub po kosztach własnych, niższych od cen rynkowych. Niemcy nie przedłożyły jednak informacji, czy roczne składki otrzymywane przez KBM odpowiadają rzeczywistym kosztom ponoszonym przez KBM na te rodzaje działalności i czy w związku z tym można je uznać za rynkowe wynagrodzenie za usługi świadczone na zlecenie Wolnego Kraju Związkowego Bawaria przez KBM na rzecz kółek rolniczych, albo czy składki nie przewyższają kosztów. Ponadto przyznanie środków publicznych dla KBM nie jest wyraźnie uzależnione od spełnienia warunku przekazania wszystkich środków pomocowych w pełnej wysokości kółkom rolniczym lub ich spółkom zależnym. Opierając się na przedłożonych informacjach, nie można zatem całkowicie wykluczyć, że przedmiotowy środek zawiera element pomocy na rzecz KBM.

(41) Przedmiotowy środek jest finansowany z zasobów państwowych.

V.1.1. Pomoc na rzecz KBM

(42) Działalność KBM nie obejmuje produkcji, przetwarzania i sprzedaży produktów wymienionych w załączniku I do traktatu WE.

(48) Nie można również stwierdzić, że pomoc ta jest tak nieznaczna, że w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 69/2001 nie stanowi ona pomocy państwa, ponieważ nie spełnia wszystkich kryteriów art. 87 ust. 1 traktatu WE.

(43) Niemcy przedłożyły listę rodzajów działalności prowadzonych przez KBM (patrz: motyw 16). W niektórych przypadkach mamy do czynienia z działalnością niegospodarczą. Usługami świadczonymi na określonym rynku w szczególności nie można nazwać działalności KBM jako głównego reprezentanta w rozmowach z Ministerstwem Rolnictwa i Leśnictwa Bawarii (Bayerisches Staatsministerium für Landwirtschaft und Forsten), następnie działalności w zakresie nadzoru służbowego i fachowego nad kierownictwem kółek rolniczych oraz zarządzania środkami publicznymi na rzecz kółek rolniczych. Tych rodzajów działalności nie można więc uznać za działalność gospodarczą. W odniesieniu do tych rodzajów działalności KBM nie jest przedsiębiorstwem w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

(44) Środki finansowe na pokrycie kosztów administracji KBM nie spełniają wszystkich kryteriów art. 87 ust. 1 traktatu WE. Zatem nie mamy do czynienia z pomocą państwa w rozumieniu wyżej wymienionego artykułu.

⁽¹⁾ Zgodnie ze stałym stanowiskiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości definicja przedsiębiorstwa w ramach prawa konkurencji obejmuje każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niezależnie od formy prawnej oraz od rodzaju finansowania (patrz m.in.: wyrok z dnia 12 września 2000 r. w połączonych sprawach C-180/98 do C-184/98, Pavlov i in., Stichting Pensionsfonds Medische Specialisten Zb.Orz. 2000, str. I-6451, pkt 74). Według stałego stanowiska działalnością gospodarczą jest każda działalność, która polega na oferowaniu dóbr i usług na określonym rynku (wyroki z dnia 16 czerwca 1987 r. w sprawie 118/85, Komisja przeciwko Włochom, Zb.Orz. 1987, str. 2599, pkt 7 i z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie C-35/96, Komisja przeciwko Włochom, Zb.Orz. 1998, str. I-3851, pkt 36 oraz cytowany wyrok Pavlov i in., pkt 75).

- (49) Należy założyć, że środek na rzecz działalności gospodarczej KBM może mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Zgodnie z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg⁽¹²⁾ nie istnieje pułap lub stopa procentowa, dla których można założyć brak wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Ani relatywnie niska wartość pomocy, ani to, że beneficjent jest relatywnie małym przedsiębiorstwem, nie wyklucza z góry możliwości negatywnego wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (50) Środki finansowe otrzymane przez KBM należy zatem uznać za pomoc państwa na korzyść KBM w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

V.1.2. Pomoc na rzecz kółek rolniczych

- (51) Oferując odpłatne usługi (koordynacja udostępniania maszyn, wymiana pracowników itp.) na rzeczywistym lub potencjalnym rynku, kółka rolnicze prowadzą działalność gospodarczą. Należy je zatem uznać za przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.
- (52) Kółka rolnicze nie są właścicielami maszyn. Nie zatrudniają wynajmowanych pracowników. Ich działalność podstawowa obejmuje wyłącznie pośrednictwo, które można porównać z działalnością pośrednika nieruchomości lub agencją pośrednictwa pracy, które kontaktują oferenta z nabywcą. Działalność kółek rolniczych nie obejmuje produkcji, przetwarzania i sprzedaży produktów wymienionych w załączniku I do traktatu WE.
- (53) Wykonując działalność podstawową, kółka rolnicze ponoszą typowe koszty operacyjne i koszty pracowników, jak np. wynagrodzenia, wynajem pomieszczeń biurowych oraz inne koszty działalności biura. Gdyby nie pomoc państwa, koszty te byłyby finansowane ze składek członkowskich i doraźnych płatności rolników za udostępnienie pracowników i/lub maszyn. Pomoc państwa przyznawana kółkom rolniczym powoduje głównie obniżenie składek członkowskich oraz płatności doraźnych. Można założyć, że pomoc wypłacana kółkom rolniczym przynajmniej częściowo trafia do rolników, którzy są ich członkami, a z dostępnych dokumentów wynika, że duża część funduszy, które kółka rolnicze otrzymały za pośrednictwem KBM, rzeczywiście trafiła do rolników.
- (54) Niemcy nie przedstawiły jednak przekonywujących dowodów na to, że kółka rolnicze nie zatrzymały żadnej części pomocy, ponieważ nie były one ustawowo zobowiązane do przekazywania rolnikom pełnych kwot otrzymanej pomocy w postaci usług świadczonych po obniżonych cenach.
- (55) Kółka rolnicze i ich spółki zależne odnoszą także korzyść gospodarczą z usług doradczych oraz szkolenia personelu, które świadczy dla nich KBM, ponieważ usługi te oferowane są bezpłatnie lub po cenach niższych od cen rynkowych.
- (56) Niemcy nie przedłożyły Komisji żadnych informacji, na podstawie których Komisja mogłaby obliczyć wartość tej formy pomocy otrzymanej przez kółka rolnicze.
- (57) Dlatego też nie można stwierdzić, czy pomoc, którą kółka rolnicze prawdopodobnie otrzymały od KBM w postaci środków finansowych i usług, jest tak nieznaczna, że można ją uznać za pomoc bagatelną (*de minimis*) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 69/2001.
- (58) Opierając się na przedłożonych informacjach, należy zatem założyć, że środek sprzyja niektórym przedsiębiorstwom (kółkom rolniczym) w Bawarii.
- (59) Ponadto należy założyć, że środek na rzecz kółek rolniczych może zakłócać konkurencję i mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, ponieważ niektóre usługi świadczone przez kółka rolnicze mogą być również oferowane transgranicznie. Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości nie istnieje pułap lub stopa procentowa, dla których można założyć brak wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Ani relatywnie niska wartość pomocy, ani to, że beneficjent jest relatywnie małym przedsiębiorstwem, nie wyklucza z góry możliwości negatywnego wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi⁽¹³⁾.
- (60) Środek należy zatem uznać za pomoc państwa na korzyść kółek rolniczych w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

⁽¹²⁾ Patrz: przypis 10.

⁽¹³⁾ Patrz: przypis 10.

V.1.3. Pomoc dla spółek zależnych kółek rolniczych

- (61) Badanie problemów dotyczących przepisów gospodarczych i podatkowych w państwach członkowskich, a także związanych z tym skarg innych podmiotów gospodarczych, należy zasadniczo do kompetencji państw członkowskich. W omawianym przypadku jest jednak prawdopodobne, że przyznana pomoc zakłóca konkurencję. Z tego względu Komisja zbadała pomoc odnośnie do obu wyżej wymienionych kwestii w trakcie prowadzonego postępowania.
- (62) Uwagi przedłożone przez zainteresowane strony świadczą o tym, że pomoc przyznana kółkom rolniczym oraz KBM mogła przyczynić się do pośredniego subwencjonowania działalności ubocznej prowadzonej przez spółki zależne kółek rolniczych.
- (63) Jeżeli nie można przekonująco udowodnić, że istnieje wyraźny, faktyczny i prawny rozdział między działalnością spółki nadrzędnej (kółka rolniczego) a działalnością spółki zależnej, to nie można wykluczyć, że spółka zależna otrzymała część środków publicznych przyznanych spółce nadrzędnej.
- (64) Z tego względu należy zbadać faktyczną i prawną sytuację w latach 1994 do 2000 w odniesieniu do zobowiązań i środków zapobiegawczych nałożonych przez Niemcy po to, aby nie dopuścić do pośredniego subwencjonowania spółek zależnych kółek rolniczych.
- (65) Niemcy twierdzą w swoich uwagach, że kółka rolnicze i ich spółki zależne sporządzają oddzielne bilanse, korzystają z oddzielnych pomieszczeń i personelu, i zajmują się innymi kwestiami merytorycznymi. Dostępne dokumenty świadczą jednak o czymś innym.
- (66) Artykuł 12 zdanie 1 LwFöG nakazuje prowadzenie oddzielnej księgowości i sporządzanie oddzielnych bilansów dla kółek rolniczych i ich spółek zależnych. Wydaje się, że Bawaria dopełniła tego obowiązku i kontroluje jego wypełnianie.
- (67) Kółka rolnicze i ich spółki zależne są jednak ściśle powiązane logistycznie. W wielu przypadkach najwyraźniej korzystają one z tych samych pomieszczeń. I tak na przykład KBM, spółka zależna MR Bayern GmbH i spółka zależna „meinhof.de AG” miały ten sam adres i numer telefonu, korzystały również z tych samych pomieszczeń biurowych.
- (68) LwFöG nie przewiduje rozgraniczenia personelu. W rzeczywistości KBM, kółka rolnicze oraz ich spółki zależne mają przeważnie ten sam personel. Zwłaszcza personel kółek rolniczych jest przeważnie zatrudniony w ich spółkach zależnych. I tak przewodniczący zarządu KBM pełnił i nadal pełni funkcję przewodniczącego rady nadzorczej spółki „meinhof.de AG”, a dyrektor zarządzający spółki MR Bayern GmbH był jednocześnie dyrektorem zarządzającym spółki „meinhof.de AG”.
- (69) Wszystko wskazuje na to, że Niemcy były poinformowane o powiązaniach między kółkami rolniczymi i ich spółkami zależnymi. Jedno z pism Ministerstwa Rolnictwa i Leśnictwa Bawarii z 1997 r. wyjaśnia zasady, według których ma być przeprowadzona kontrola księgowości w kółkach rolniczych. Pismo zawiera wskazówkę, że prace wykonane przez personel kółek rolniczych w imieniu spółek zależnych prowadzących działalność gospodarczą należy rozliczyć według cen rynkowych i że tę zapłatę za usługi wykonane przez kółka rolnicze należy odjąć od „koniecznych kosztów”, które stanowią podstawę obliczania pomocy państwa dla kółek rolniczych.
- (70) Nie można dokładnie sprawdzić, ile czasu pracownicy kółek rolniczych przeznaczali na zadania spółek zależnych, ponieważ nie prowadzi się szczegółowej ewidencji pracy, z której wynikałoby, ile godzin przepracowano na rzecz kółek rolniczych, a ile na rzecz ich spółek zależnych, zwłaszcza że korzystano z tych samych pomieszczeń.
- (71) Fakt, że pomoc państwa jest automatycznie redukowana o 10 %, jeżeli kółko rolnicze prowadzi działalność uboczną poprzez spółkę zależną prowadzącą działalność gospodarczą, również świadczy o tym, że nie można w pełni rozdzielić rodzajów działalności, ponieważ faktyczne oddzielenie spółki zależnej prowadzącej działalność gospodarczą byłoby neutralne dla „koniecznych kosztów”, które muszą pokryć kółka rolnicze, wykonując swoje zadania podstawowe.
- (72) W 2001 r. Niemcy wprowadziły system szczegółowej ewidencji pracy, zgodnie z którym każde kółko rolnicze musiało przez sześć miesięcy ewidencjonować, ile godzin personel przeznaczył na zadania kółek rolniczych („działalność podstawową”), a ile na zadania spółek zależnych prowadzących działalność gospodarczą („działalność uboczną”). System wprowadzono, aby stwierdzić, ile czasu zajmuje pracownikom kółek rolniczych działalność uboczna. Wprowadzenie takiego systemu świadczy pośrednio o tym, że słuszne było założenie Komisji, że przed 2001 r. nie istniał pełen rozdział personalny i merytoryczny.

- (73) Wspólnie reklamowano się w prasie i na stronie internetowej, a z dostępnych dokumentów wynika, że spółki zależne prowadzące działalność gospodarczą nader często używały znaku firmowego kółek rolniczych. I tak na przykład spółka zależna „meinhof.de AG” używała znaku firmowego „MR”, należącego do kółek rolniczych, na formularzach zamówień, informacjach dla członków i swojej stronie internetowej. Czytelnicy prasy lokalnej nie są w stanie odróżnić ogłoszenia kółek rolniczych od ogłoszeń ich spółek zależnych. Nie wyjaśniono również, w jaki sposób kółka rolnicze i spółki zależne dzielą koszty reklamy.
- (74) Dlatego Komisja jest zdania, że Niemcy nie dysponują systemem, który z góry skutecznie wykluczałby pośrednie subwencjonowanie spółek zależnych poprzez kółka rolnicze. Poza tym nie można wykluczyć, że spółki zależne otrzymały część pomocy państwa przyznanej kółkom rolniczym lub KBM, na przykład w postaci personelu lub usług, które udostępniono spółkom zależnym bezpłatnie lub po cenach niższych od cen rynkowych.
- (75) Przedłożone informacje nie są wystarczające do stwierdzenia, czy ten element pomocy na rzecz spółek zależnych był na tyle nieznaczący, że można nie uznać go za pomoc państwa na podstawie rozporządzenia (WE) nr 69/2001.

V.1.4. Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym

- (76) W związku z zastrzeżeniami, które Niemcy zgłosiły w swoich uwagach, jakoby zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg⁽¹⁴⁾ przedmiotowy środek nie spełniał kryteriów definicji pomocy, Komisja bez zagłębiania się w sprawę zwraca uwagę na to, że nie zostały spełnione wszystkie przesłanki wymienione w wyroku w sprawie Altmark. Po pierwsze, pośredniczenie w wymianie maszyn i pracowników pomiędzy rolnikami, jak opisano powyżej, jest normalną działalnością gospodarczą, a nie usługą świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym, związaną z dokładnie zdefiniowanymi zobowiązaniami z tytułu wykonywania usług publicznych. Po drugie, nie ustalono z góry parametrów, które służą do obliczenia wysokości płatności wyrównawczych. Po trzecie, Niemcy nie udowodniły, że wysokość płatności wyrównawczych nie przekracza kwoty koniecznej do pokrycia całości lub części powstałych kosztów wykonywania usług w ogólnym interesie gospodarczym, z uwzględnieniem aktualnych przychodów i odpowiednich zysków.

V.1.5. Pomoc dla rolników

- (77) Środek przysporzył korzyści również gospodarstwom rolnym. Mogły one korzystać z sieci kółek rolniczych w całym kraju związkowym pośredniczących w wymianie maszyn i pracowników w zamian za składki członkowskie lub opłaty za pośrednictwo, które nie pokrywały pełnych kosztów.
- (78) Niemcy poinformowały, że intensywność pomocy przyznanej kółkom rolniczym w danym okresie wynosiła ok. 50 % „koniecznych kosztów”. Uwzględniając łączną wysokość pomocy (ok. 5 mln EUR rocznie) oraz liczbę rolników, którzy dzięki członkostwu w kółkach rolniczych mogli korzystać z ich usług (ok. 100 000), należy stwierdzić, że nawet gdyby pomoc została przekazana rolnikom w pełnej wysokości, wartość pomocy na rzecz jednego rolnika nie przekroczyłaby średnio 50 EUR rocznie.
- (79) Artykuł 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1860/2004 z dnia 6 października 2004 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* dla sektora rolnego i sektora rybołówstwa⁽¹⁵⁾, które opiera się na doświadczeniach Komisji w tej dziedzinie, przewiduje, że bardzo niskie kwoty pomocy w sektorze rolnym można uznać pod pewnymi warunkami za środki niespełniające wszystkich kryteriów określonych w art. 87 ust. 1 traktatu WE. Komisja stwierdziła w szczególności, że pomoc nieprzekraczająca łącznie 3 000 EUR w okresie trzech lat nie zakłóca lub nie grozi zakłóceniem konkurencji i w związku z tym nie stosuje się do niej art. 87 ust. 1 traktatu WE, przy założeniu, że łączna kwota pomocy przyznanej przedsiębiorstwom sektora rolnego w okresie trzech lat nie przekracza 0,3 % wartości rocznej produkcji rolnej (przy czym łączna kwota pomocy w sektorze rolnym w Niemczech wyniosła 133 470 000 EUR w 2001 r.).
- (80) Artykuł 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1860/2004 przewiduje, że rozporządzenie dotyczy także pomocy przyznanej przed wejściem w życie tego rozporządzenia, o ile pomoc spełnia kryteria wymienione w rozporządzeniu. Komisja jest zdania, że w omawianym przypadku przesłanki te zostały spełnione; a mianowicie kwoty pomocy otrzymane przez poszczególne osoby były bardzo niskie, łączna kwota wypłacona przez Niemcy wynosiła tylko ok. 5 mln EUR rocznie, pomoc nie dotyczyła działalności przeznaczonej na eksport, nie była uzależniona od stosowania produktów krajowych ze stratą dla produktów importowanych i nie zależała od ceny lub ilości sprzedawanych produktów. W związku z decyzją w sprawie przyznania pomocy N 145/04⁽¹⁶⁾ Komisja przeprowadziła już analizę ekonomiczną wymaganą przez rozporządzenie.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 325 z 28.10.2004, str. 4.

⁽¹⁶⁾ C(2004) 2669 z dnia 14 lipca 2004 r. – Francja – pomoc dla producentów mleka, którzy ponieśli szkodę w wyniku upadłości firmy Parmalat.

⁽¹⁴⁾ Patrz: przypis 10.

(81) Należy zauważyć, że Komisja zbadała zgodność tego samego środka z pkt 14 wytycznych wspólnotowych w decyzji zatwierdzającej pomoc dla rolników w przyszłości⁽¹⁷⁾ i doszła do wniosku, że w związku ze szczególnymi warunkami tego środka jest on zgodny z traktatem WE. Z zasad wymienionych w rozporządzeniu (WE) nr 1860/2004, które należy tutaj zastosować, wynika, że w niniejszym przypadku nie jest konieczne badanie według pkt 14 wytycznych wspólnotowych.

(82) Pomoc przyznana rolnikom w postaci usług świadczonych przez kółka rolnicze po niższych cenach nie stanowi zatem pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

V.1.6. Wniosek

(83) Ze wszystkich powyższych powodów Komisja doszła do wniosku, że przedmiotowy środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE na korzyść KBM, poszczególnych kółek rolniczych oraz ich spółek zależnych. Nie stwierdzono pomocy na rzecz rolników.

V.2. Zastosowanie art. 87 ust. 3 traktatu WE

(84) W związku z tym należy sprawdzić, czy można zastosować wyłączenia lub zwolnienia od zasady zakazu pomocy państwa wymienione w art. 87 ust. 2 i 3 traktatu WE. Przedmiotowego środka nie można uznać za pomoc o charakterze socjalnym zgodnie z art. 87 ust. 2 lit. a) traktatu WE ani za pomoc mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi zgodnie z art. 87 ust. 2 lit. b) traktatu WE, ani za pomoc przyznaną gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec dotkniętych podziałem Niemiec zgodnie z art. 87 ust. 2 lit. c) traktatu WE. Nie można zastosować również szczególnych okoliczności art. 87 ust. 3 lit. a), b), d) lub e) traktatu WE. Niemcy nie powołały się również na te przepisy. Jediną podstawę umożliwiającą zastosowanie wyłączenia stanowi art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE.

V.2.1. Zgodność pomocy na rzecz KBM

(85) Jak stwierdzono w motywach 42 do 50, nie jest jasne, czy do pomocy przyznanej KBM można zastosować rozporządzenie (WE) nr 69/2001. Zgodnie z przedłożonymi informacjami pomoc ta nie jest przeznaczona na inwestycje i nie można do niej zastosować rozporządzenia (WE) nr 70/2001. Nie wymieniono innych okoliczności kwalifikujących.

(86) Zgodnie z konsekwentnym kierunkiem orzecznictwa środki finansowe przyznane KBM należy uznać za pomoc operacyjną niezgodną z zasadami wspólnego rynku⁽¹⁸⁾, o ile nie zostały one przekazane kółkom rolniczym i jeżeli przekraczają kwoty maksymalne określone w rozporządzeniu (WE) nr 69/2001.

V.2.2. Zgodność pomocy dla kółek rolniczych i ich spółek zależnych

(87) Jak stwierdzono w motywach 42 do 60, kółka rolnicze i ich spółki zależne odniosły korzyść z usług doradczych oraz szkoleń personelu, które świadczy dla nich KBM. Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE do pomocy szkoleniowej⁽¹⁹⁾ te środki należy zakwalifikować jako pomoc na szkolenia. Odnośnie do usług doradczych można zastosować rozporządzenie (WE) nr 70/2001. Jednak informacje przedłożone Komisji przez Niemcy nie są wystarczające do oceny, czy przestrzegano postanowień tych rozporządzeń.

(88) W odniesieniu do środków finansowych przekazanych przez KBM bezpośrednio do kółek rolniczych obowiązują, przy uwzględnieniu istotnych różnic, stwierdzenia zawarte w motywach 85 i 86. Nie można wykluczyć, że w związku z niewystarczającym rozgraniczeniem kółek rolniczych od ich spółek zależnych kółka rolnicze zatrzymały część pomocy i przekazały ją swoim spółkom zależnym.

⁽¹⁷⁾ Patrz: przypis 4.

⁽¹⁸⁾ Patrz: przypis 11.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 20. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 363/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 20).

- (89) Z drugiej jednak strony Niemcy przedłożyły dane liczbowe, z których wynika, że duża część pomocy rzeczywiście trafiła do rolników. Komisja jest zdania, że można założyć, że środki finansowe wypłacone przez Bawarię kółkom rolniczym za pośrednictwem KBM faktycznie trafiły do rolników, o ile odpowiadają one przeciętnym kosztom usług zgodnie z danymi przedłożonymi przez Niemcy.
- (90) Z tego wynika, że środki finansowe, które przekraczają kwoty obliczone według przeciętnych kosztów za przedmiotowe usługi oraz przekraczają kwoty w sposób udokumentowany przekazane rolnikom, a także te, które przekraczają górny pułap 100 000 EUR na beneficjenta w ciągu trzech lat, ustanowiony w rozporządzeniu (WE) nr 69/2001, należy uznać za pomoc operacyjną niezgodną z zasadami wspólnego rynku.
- (96) Jeżeli pomoc przyznana kółkom rolniczym oraz ich spółkom zależnym nie została przekazana rolnikom, jest ona niezgodna z zasadami wspólnego rynku. Udowodnienie wysokości pomocy przekazanej rolnikom jest zadaniem Niemiec. Obliczenia należy przeprowadzić na podstawie przeciętnych kosztów usług wykonanych przez kółka rolnicze bez ich spółek zależnych prowadzących działalność gospodarczą, aby wyliczyć z obliczeń kwoty, które być może przysporzyły korzyści spółkom zależnym.
- (97) Wzywa się Niemcy do windykacji pomocy niezgodnej z zasadami wspólnego rynku zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, o ile do tej pomocy nie stosuje się rozporządzenia (WE) nr 69/2001,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

V.3. Wybór KBM

- (91) Ustawa o wspieraniu rolnictwa w Bawarii przewiduje wybór i dotacje dla tylko jednej tego rodzaju organizacji w Bawarii. KBM wybrano już w 1972 r. Niemcy poinformowały w swoich uwagach, że jest to organizacja samopomocy rolników w Bawarii posiadająca specjalny status, w związku z tym, że nie istnieją porównywalne, konkurencyjne organizacje.
- (92) Nie zagłębiając się w materię, wydaje się, że wybór KBM nie narusza wspólnotowych przepisów dotyczących koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych. Komisja zastrzega sobie jednak możliwość dalszej analizy środka z punktu widzenia prawa wspólnotowego w zakresie udzielania zamówień publicznych.

VI. WNIOSKI

- (93) Komisja doszła do wniosku, że Niemcy bezprawnie zastosowały środek, który jest przedmiotem niniejszej decyzji, i w związku z tym naruszyły postanowienia art. 88 ust. 3 traktatu WE. Z wyżej wymienionych powodów Komisja zajęła następujące stanowisko:
- (94) Pomoc przyznana rolnikom w postaci pośredniczenia w wymianie maszyn i pracowników nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.
- (95) O ile pomoc przyznana KBM nie została przekazana kółkom rolniczym, jest ona niezgodna z zasadami wspólnego rynku. W związku z tym wzywa się Niemcy do windykacji pomocy niezgodnej z zasadami wspólnego rynku zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, o ile do tej pomocy nie stosuje się rozporządzenia (WE) nr 69/2001.

Artykuł 1

Środki finansowe, które Niemcy przyznały rolnikom w Bawarii za pośrednictwem kółek rolniczych w Bawarii w postaci subwencionowanych usług pośrednictwa w wymianie maszyn i pracowników, nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

Artykuł 2

Pomoc państwa przyznana przez Niemcy na rzecz Kuratorium Bayerischer Maschinen- und Betriebshilferinge e.V. uznaje się za niezgodną z zasadami wspólnego rynku, jeżeli środki pieniężne nie zostały przekazane kółkom rolniczym i jeżeli przekraczają górny pułap 100 000 EUR na beneficjenta w okresie trzech lat, który został ustalony w rozporządzeniu (WE) nr 69/2001.

Artykuł 3

Za niezgodną z zasadami wspólnego rynku uznaje się pomoc państwa przyznaną przez Niemcy na rzecz kółek rolniczych i ich spółek zależnych, jeżeli środki pieniężne nie zostały przekazane rolnikom, co muszą udowodnić Niemcy zgodnie z art. 4, i jeżeli pomoc przekracza górny pułap 100 000 EUR na beneficjenta w okresie trzech lat, który został ustalony w rozporządzeniu (WE) nr 69/2001.

Artykuł 4

W celu obliczenia wielkości pomocy niezgodnej z zasadami wspólnego rynku, wymienionej w art. 2 i 3, Niemcy przedłożą kalkulację przeciętnych kosztów usług wykonanych na rzecz rolników przez kółka rolnicze, które nie posiadają spółek zależnych prowadzących działalność gospodarczą.

Artykuł 5

Niemcy podejmują wszystkie konieczne środki w celu windykacji od beneficjenta bezprawnie przyznanej pomocy wymienionej w art. 2 i 3.

Windykacja pomocy nastąpi bezzwłocznie zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym, pod warunkiem że przewidują one bezzwłoczne i skuteczne wykonanie tej decyzji. Pomoc podlegająca windykacji obejmuje odsetki należne od dnia udostępnienia pomocy beneficjentowi do momentu jej zwrotu. Odsetki zostaną naliczone zgodnie z postanowieniami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽²⁰⁾.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Sporządzono w Brukseli, dnia 14 grudnia 2004 r.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.